

ПРОЕКТУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВ ИХ ПРИЛАДІВ ТА ІНТЕГРАЛЬНИХ СХЕМ

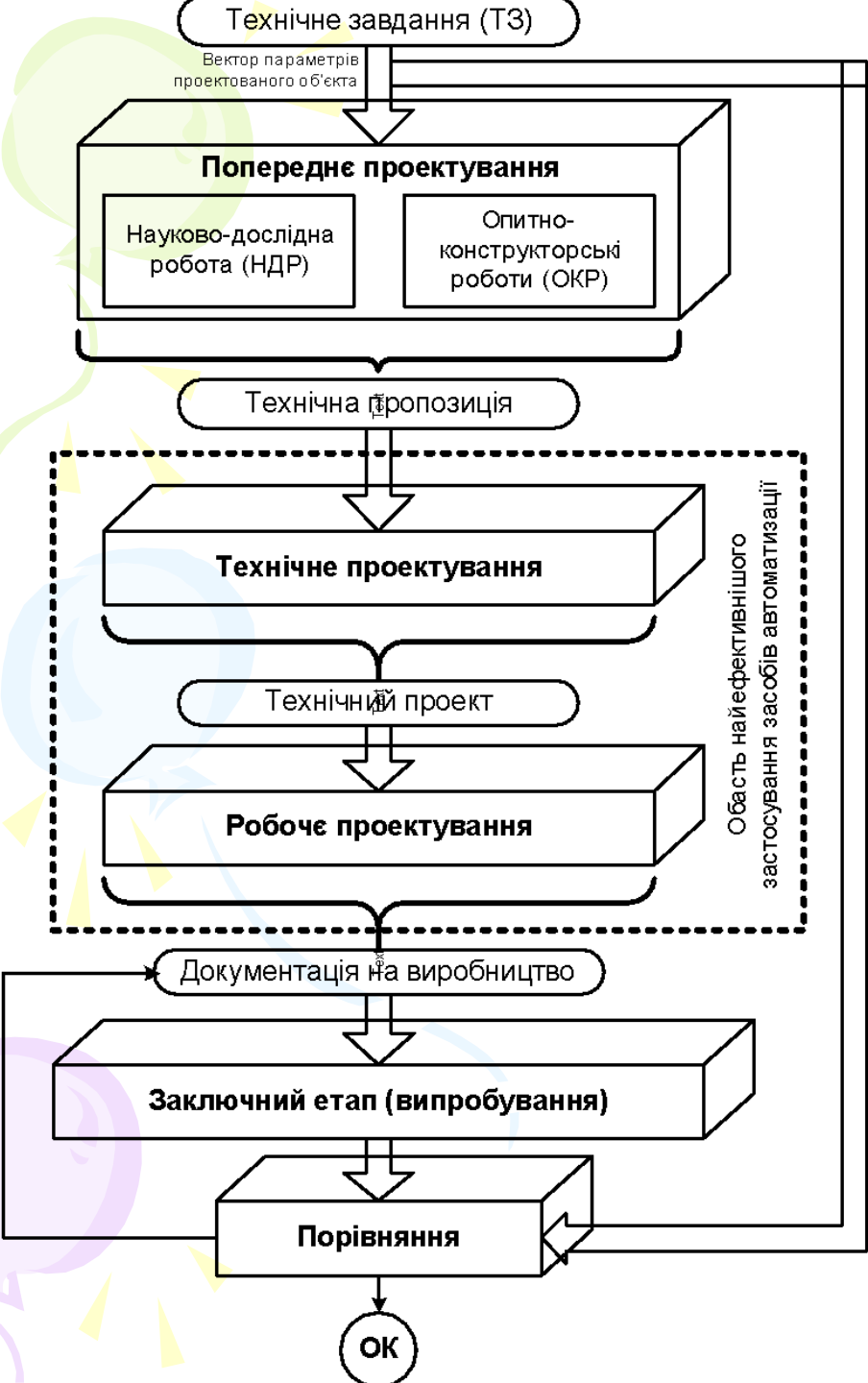
**2 ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ
НАПІВПРОВІДНИКОВИХ
ПРИЛАДІВ ТА
ІНТЕГРАЛЬНИХ СХЕМ**

ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВИХ ПРИЛАДІВ ТА ІНТЕГРАЛЬНИХ СХЕМ

- **Проектування інтегральних схем (ІС) поділяється на етапи.**
- Етап являє собою певну послідовність проектних процедур.
- Загальна послідовність етапів проектування представляється так:
  - складання технічного завдання (ТЗ);
  - введення проекту;
  - проектування архітектури;
  - функціонально-логічне проектування;
  - схемотехнічне проектування;
  - топологічне проектування;
  - виготовлення дослідного зразка;
  - визначення характеристик пристрою.

ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВИХ ПРИЛАДІВ ТА ІНТЕГРАЛЬНИХ СХЕМ

*Типова схема
проекткування*

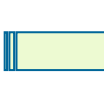
Порядок процесу проектування.

- Проектування, як окремих об'єктів, так і систем починається з вироблення технічного завдання (ТЗ) на проектування. У ТЗ знаходяться основні відомості про об'єкт проектування, умови його експлуатації, а також вимоги, що пред'являються замовником до проектованого виробу.
  - Типова схема проектування приведена на рис.
- Найважливіша вимога до ТЗ – це його повнота. Виконання цієї вимоги визначає терміни і якість проектування. Наступний етап – попереднє проектування.
- **Попереднє проектування** – це пошук принципових можливостей побудови напівпровідникових приладів та інтегральних схем, дослідженням нових принципів, структур, обґрунтуванням найбільш загальних рішень.
- Результатом цього етапу є технічна пропозиція.
- На етапі ескізного проектування виробляється детальне опрацювання можливості побудови системи.
- Результатом цього етапу є ескізний проект.

Порядок процесу проектування.

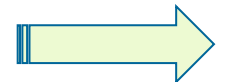
- **Технічне проектування** – це виконання представлення усіх конструкторських і технологічних рішень, що укрупнює.
- Результатом цього етапу є технічний проект.
- **Робоче проектування** – етап детального опрацювання усіх блоків, вузлів і деталей проектованої системи, а також технологічних процесів виробництва деталей і їх зборки у вузли і блоки.
- **Завершальний етап** – виготовлення дослідного зразка, за результатами випробувань якого вносять необхідні зміни до проектної документації.
- При неавтоматизованому проектуванні найбільш трудомісткими є етапи технічного і робочого проектування. Впровадження автоматизації на цих етапах призводить до найбільш ефективних результатів.
- **В процесі проектування складної системи формуються певні уявлення про систему, істотні властивості з тією або іншою мірою подробиці, що відбивають її. У цих представленнях можна виділити складові частини – рівні проектування.**

Порядок процесу проектування.

- Процес проектування напівпровідникових приладів та інтегральних схем складається з проектних процедур і операцій.
- **Проектна операція** – дія або формалізована сукупність дій, складова частина проектної процедури, алгоритм якої лишається незмінним для ряду проектних процедур.
- **Проектна процедура (ПП)** – складова частина процесу (ПП) – складова частина процесу проектування. Прикладами проектних процедур служать синтез функціональної (ПП) – складова частина процесу проектування. Прикладами проектних процедур служать синтез функціональної схеми проектованого пристрою, моделювання, верифікація, трасування міжз'єднань на кристалі і т.п. ПП – формалізована сукупність дій, виконання яких закінчується прийняттям рішення

Порядок процесу проектування.

- **Проектне рішення** – проміжний або кінцевий опис – проміжний або кінцевий опис проєктованого об'єкта, отриманий на тому чи іншому ієрархічному рівні. Результат виконання процедури відповідного рівня, необхідний і достатній для розгляду і визначення подальшого напрямку або закінчення проєктування.
- **Маршрут проєктування** – це послідовність проектних процедур, що веде до отримання необхідних проектних рішень.
- Проектні процедури діляться на процедури аналізу і синтезу.
- **Процедура аналізу** – дослідження напівпровідникових приладів та інтегральних схем.
- Власне завдання аналізу формулюється як завдання встановлення відповідності двох різних описів одного і того ж об'єкту.
- **Процедура синтезу** полягає в створенні описів проєктованого об'єкту, що відображують структуру і параметри об'єкту.

Проектні процедури

Класифікація типових проектних процедур

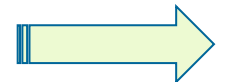

Проектні процедури

Класифікація типових проектних процедур

- Процес проектування напівпровідникових приладів та інтегральних схем реалізується відповідно з певним планом, здебільшого у вигляді логічних схем чи логічного графа побудови проекту.
- Проектна процедура складається з елементарних проектних операцій з чітко встановленим порядком їх виконання і направлена на досягнення локальної мети в процесі проектування.
- Проектна процедура характеризується набором параметрів /групою/, що включають в загальному випадку вхідні дані, обмеження, математичну модель, процедуру рішень, проектне рішення і критерій оцінки проектного рішення.
- Проектні процедури ґрунтуються на мовах проектування, які служать засобом лінгвістичного чи графічного представлення і перетворення опису при проектуванні.
- Проектна процедура називається типовою, якщо вона призначена для багаторазового використання при проектуванні багатьох типів об'єктів.

Проектні процедури

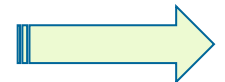
Класифікація типових проектних процедур

- Розрізняють проектні процедури аналізу і синтезу.
- Синтез полягає в створенні опису об'єкта, а аналіз – у визначенні властивостей та дослідженні працездатності об'єкта по його опису, тобто при синтезі створюються, а при аналізі оцінюються проекти об'єктів.
- **Процедури аналізу** діляться на процедури одно- і багатоваріантного аналізу.
  - *При одноваріантному аналізі задані значення внутрішніх і зовнішніх параметрів, за яких необхідно визначити значення вихідних параметрів об'єкта.*
  - *Багатоваріантний аналіз полягає в дослідженні властивостей об'єкта в деякій області простору внутрішніх параметрів...*

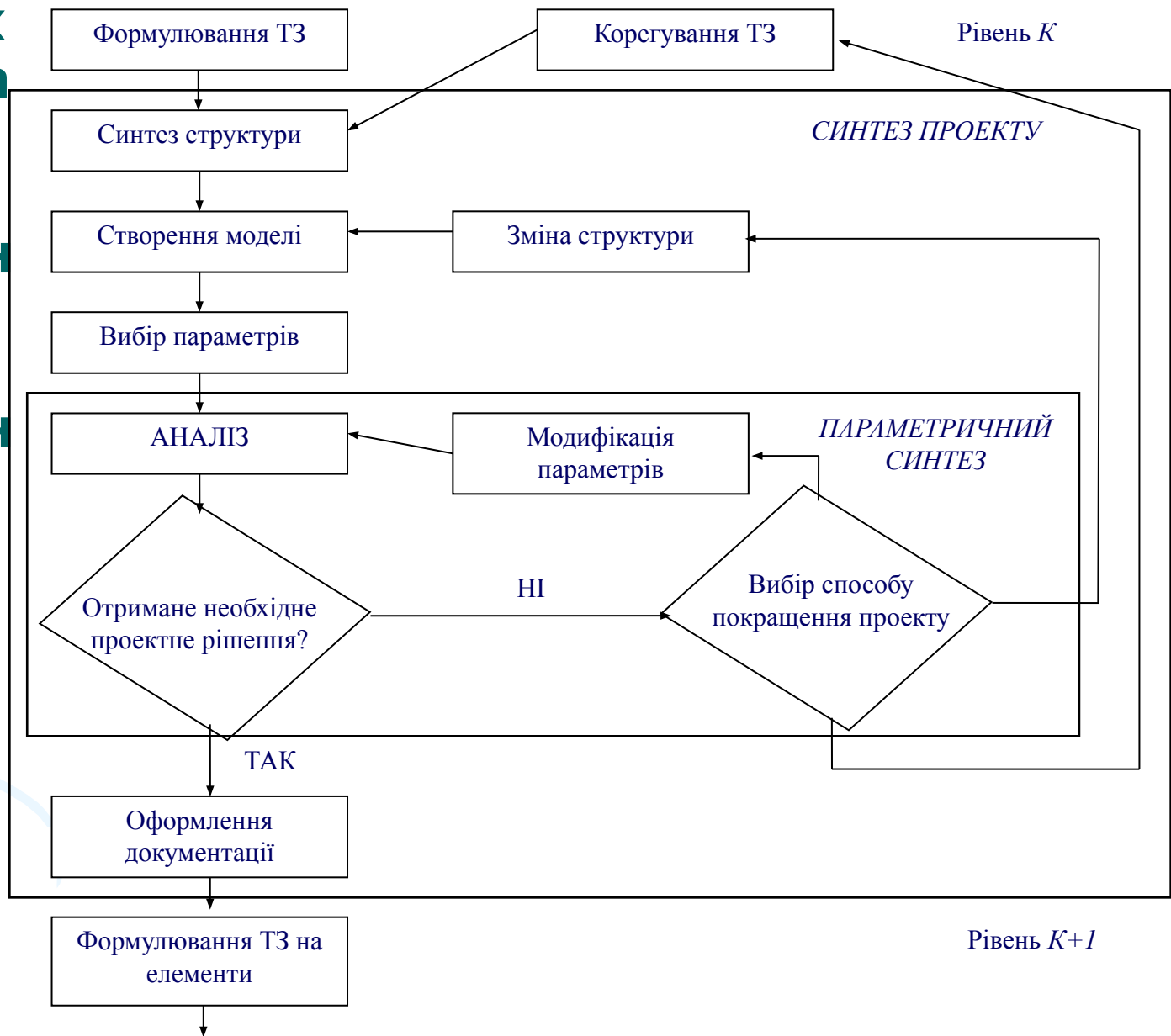
Проектні процедури

Класифікація типових проектних процедур

- **Процедури синтезу** діляться на процедури структурного і параметричного синтезу.
- Метою структурного синтезу є визначення структури об'єкта – переліку типів елементів, що складають об'єкт та способу зв'язку елементів між собою в складі об'єкта.
- Параметричний синтез полягає у визначенні числових значень параметрів елементів при заданих структурі та умовах працездатності на вихідні параметри об'єкта, тобто при параметричному синтезі необхідно знайти точку або область в просторі внутрішніх параметрів, в яких виконуються ті чи інші умови.

Типова послідовність проектних процедур на одному з етапів проектування (схема процесу проектування)

Типова послідовність проектних процедур

- Проектування будь якої електронної системи починається з синтезу початкового варіанту її структури.
- Для оцінювання цього варіанта створюється модель:
  - математична – при автоматизованому проектуванні,
  - експериментальна – при неавтоматизованому проектуванні.
- Після вибору початкових значень параметрів елементів інтегральної схеми виконується аналіз варіанту, по результатах якого стає можливою його оцінка.
- Звичайно оцінка полягає в перевірці виконання умов працездатності, сформульованих в технічному завданні.
- Якщо умови виконуються, то отримане проектне рішення приймається і формулюється технічне завдання на проектування елементів наступного рівня.
- Якщо ж отримане проектне рішення незадовільне, вибирається один з можливих шляхів покращення проекту.

Типова послідовність проектних процедур

- Сукупність процедур модифікації, аналізу та оцінювання результатів представляє собою процедуру параметричного синтезу.
- Якщо модифікації цілеспрямовані і підкоряються стратегії пошуку найкращого значення деякого показника якості, то процедура параметричного синтезу є процедурою оптимізації.
- Якщо шляхом параметричного синтезу не вдається досягти достатнього ступеня виконання умов працездатності, то використовують шлях модифікації структури.
- Новий варіант структури синтезується і для нього повторюються процедури формування моделі та параметричного синтезу.
- Якщо не отримують допустимого проектного рішення і цим шляхом, то ставиться питання про корегування технічного завдання, сформульованого на попередньому етапі проектування.

Систематичні і евристичні рішення

- Рішення творчих задач при проектуванні напівпровідникових приладів та інтегральних схем поділяються на:
  - систематичні;
  - евристичні.
- *Систематичні рішення* отримують в результаті використання методів, "стимулюючих творчу діяльність" (алгоритм рішення винахідницьких задач, метод асоціацій, метафор, інверсії та ін.).
- Вони ґрунтуються на усвідомленому процесі пошуку і рішення задачі в результаті впорядкованого мислення і застосуванні методів його активації.
- Методи стимулювання творчої діяльності ґрунтуються на логіці і використовують раніше визначену послідовність дій і операцій (технологію проектування).

Систематичні і евристичні рішення

- *Евристичні рішення* отримують в результаті такого проектування, коли важлива частина творчого процесу і отримання творчого результату проходить в голові людини і не може бути отримана з попереднього досвіду.
- Евристичні рішення базуються на застосуванні евристичних методів.
- *Евристичні методи* – послідовність завдань або процедур обробки інформації, що виконується з метою пошуку більш раціонального і конструктивного рішення.
- Для такої послідовності немає обґрунтованого доведення і немає гарантій отримання найкращого рішення.
  - Евристичні процедури називають евристиками або евристами; вони направлені на рішення задач в умовах дефіциту інформації або часу.

Систематичні і евристичні рішення

- З точки зору принципової можливості використання ЕОМ в рішенні задач пошукового конструювання можна виділити 3 групи методів:
  - алгоритми – повністю формалізовані методи, що реалізуються у вигляді програм (проекткування без участі людини, окрім завдання вхідних даних);
  - евристичні методи – частково формалізовані евристичні методи, в яких частина процедур реалізована в вигляді алгоритмів (реалізуються в вигляді машино-людських програм – діалог) – найбільш перспективні методи;
  - евристичні методи – складаються з набору евристичних (умовно безмашинних) методів, так як частину процесів обробки інформації можна провести на машині.

Види проектних задач.

Можливість застосування ЕОМ

- Серед можливих проектних задач характерними є 4 типи, що пов'язані з об'єктами проектування:
  1. Об'єкт, що проектується, можна скомпонувати з готових елементів і блоків (наприклад, проектування електронних схем з стандартних блоків та ін.).
    - Найбільші можливості застосування ЕОМ для автоматизації процедур документування, складання специфікацій, збереження архівів, рішення задач компоновки об'єкта з готових елементів.

Види проектних задач.

Можливість застосування ЕОМ

2. Для об'єкта, що проектується, немає повного набору готових компонентів, але існують аналогічні, з яких зміною параметрів можна отримати недостаючи (наприклад, проектування ІС пам'яті, для котрих нема прямого аналогу за об'ємом, розрядністю, т.п.).
  - ЕОМ використовується для аналізу варіантів побудови компонент, вибору їх оптимального параметру, компоновки, деталювання та ін.

Види проектних задач.

Можливість застосування ЕОМ

3. Для об'єкта, що проектується, нема повного набору готових компонентів не існує аналогічних, але відомі принципи їх побудови (наприклад, проектування ІР-ядра з включенням нових елементів, що не мають аналогів).
- ЕОМ додатково розраховує варіанти рішення по ММ (математичній моделі), які відповідають принципам , що закладаються в об'єкт.

Види проектних задач.

Можливість застосування ЕОМ

4. На відміну від 3 типу, не відомі принципи побудови елементів об'єкта (наприклад, проектування з використанням фізичного або математичного моделювання).

- ЕОМ додатково застосовується для моделювання різних фізичних процесів і явищ, обробки даних і натурних випробувань.

Види проектних задач.

- *Важливо відмітити, що чим складніший процес проектування, тим нижчий рівень його автоматизації, або, відповідно до "закону автоматизації":*

добуток складності будь якого технічного процесу, в тому числі і проектного, на досяжний рівень його автоматизації є величина постійна, що не залежить від рівня розвитку виробничих сил.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ

- Які існують види проектних задач?
- Що таке евристичні і систематичні рішення?
- Схема процесу проектування. Дайте визначення основних компонентів.
- Опишіть процедуру параметричного синтезу.
- Класифікація типових проектних процедур. Склад проектних процедур
- Опишіть проектні процедури аналізу і синтезу.
- Які складові проектної процедури?
- Назвіть складові параметрів конфігурації для апаратних засобів.
- Назвіть складові параметрів конфігурації для програмних засобів.
- Як визначаються етапи проектування інтегральних схем?
- Дайте визначення проектних процедур і операцій?
- Що таке послідовність етапів проектування.
- Наведіть типову схему проектування.
- Наведіть класифікацію типових проектних процедур.
- В чому суть типової послідовності проектних процедур на етапі проектування.
- Види проектних процедур.